

NORRKÖPING

Kommunrevisionen

Revisionskrivelse

1(1)

2019-09-24

KR 2019/0010

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Revisions PM av Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört en delgranskning av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamhet. Granskningen avser nämndens interna styrning och kontroll avseende sin verksamhet. De sakkunnigas PM bifogas denna revisionskrivelse.

Vid revisionsdialogen i höst kommer vi som revisorer att bland annat följa upp nämndens arbete avseende de rekommendationer som återfinns i bifogat PM.

KOMMUNREVISIONEN

2019-09-24

Klas Corbelius
Revisor

Thomas Svensson
Revisor

Revisionskontoret

Handläggare, titel, telefon

Pernilla Östling, sakkunnig revisor
011-15 16 68

Granskning arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Denna granskning ingår som en del i revisorernas grundläggande granskning av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. Denna PM ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

Den metod som granskningen baseras på är dokumentstudier samt intervjuer. Intervjuer har skett med presidiet, kontorschefen, nämndens internkontrollrepresentanter, två utredare, en enhetschef inom ekonomiskt bistånd och en rektor inom vuxenutbildningen. De bedömningsgrunder som har bildat underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.

I granskningen har följande revisionskriterier använts:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag).
- Fullmäktiges mål (Budget 2019), KS 2018/0216.
- Reglemente för Norrköpings kommuns nämnder, KS 2018/1517
- Reglementen för arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, KS 2016/0124
- Politisk riktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2019/0457 och Tjänstemannariktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2019/0458.
- Nämndens årliga arbete med uppdragsplan, KS 2019/0620
- Riktlinje för synpunktshantering, KS 2013/0957
- Riktlinjen för intern styrning och kontroll, KS 2019/0608.

lakttagelser och bedömningar

Uppdragsplanen har framarbetats av den tidigare nämnden. Förra nämndens presidium samt ytterligare två representanter ur nämnden bildade en arbetsgrupp som under hösten arbetade fram ett förslag till nämnden. Nämnden valde på decembermötet att överlämna förslag till uppdragsplan till nya nämnden att anta planen, vilken antogs utan ändringar i början av året.

Uppdragsplanen består av 7 mål med mätbara kriterier för måluppfyllelse och är uppdelade på två målområden; 1. Utbildningsnivån i Norrköpings kommun ska höjas och 2. Fler Norrköpingsbor ska bli självförsörjande. Utöver dessa mål ska arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter arbeta med tre utvecklingsområden. Den politiska ambitionen och prioriteringen finns uttryckt som att nämndens ekonomi ska vara i balans och tilldelad budget får inte överskridas. Någon ytterligare vägledning uttrycks inte i uppdragsplan eller budget för 2019. I uppdragsplanen anges budget fördelat på nämndens tre verksamhetsområden; arbetsmarknad, ekonomiskt bistånd, vuxenutbildning samt nämnd och nämndadministration dvs på relativt hög aggregerad nivå.

Nämndens mål ska följas upp och resultatet redovisas skriftligt efter sex respektive 12 månaders verksamhet och redovisas till nämnden vid sammanträdet i september respektive februari sammanträdet på nya året. Nämnden erhåller också löpande nyckeltal som delvis också mäter måluppfyllelse. Redovisade nyckeltal är de samma sedan tidigare år och någon uppdatering och anpassning till nya mål och utvecklingsområden har inte skett.

Verksamhetsplanen antogs i mars 2019 och har redovisats för nämnden på sammanträdet den 21/3. Den är i sin struktur och uppbyggnad lik uppdragsplanen och verksamhetsplanen för 2018. Nytt för i år är tvärchefsuppdrag i syfte att "lösa de organisatoriska mellanrum som kan uppstå för användarens resa genom verksamheterna". Mål, utvecklingsområden och internkontrollpunkter har tydligt fördelats med huvudansvarig och medansvarig verksamhet samt kontorschef. Planerad verksamhet har likt tidigare år fokuserats på fem aktiviteter: samverkan, studiemotiverande och studieförberedande insatser, individfokus, digitalisering samt bemanning i balans. Verksamhetsplanen bryts sedan ned till aktivitetsplaner för respektive verksamhet och enhet som mer konkret anger vad som ska göras och fokuseras på för att svara upp mot verksamhetsplanens mål, uppdrag och utvecklingsområden.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningskontoret arbetar utifrån den sedan tre år införda styrmodellen mot en mer decentraliserad organisation med tydligare mål- och resultatfokus. Nytt för i år är att samtliga chefer ska

lämna budgetprognos till ekonomichef vid två tillfällen på enhetsnivå. På resultatdialogerna följs aktivitetsplanerna upp varje månad.

Kommunen har en gemensam riktlinje för synpunktshantering och där utöver har nämnden antagit en specifik rutin som anger hur synpunkter ska hanteras. Synpunkterna sammanställs och analyseras av utredare och rapportering sker till kontorets ledningsgrupp varje halvår och till nämnden varje år enligt rutinen. Det är enkelt att få fram hur kontakt med förvaltningen kan ske per telefon eller mail angivet på hemsidan eller via kommunens gemensamma kontaktcenter. Det framgår klart och tydligt på hemsidan vilken service som erbjuds till medborgarna.

Nämnden uppmärksammar i sin uppdragsplan betydelsen av systematiskt kvalitetsarbete och arbetet illustreras med kommunens modell för systematiskt kvalitetsarbete. Nämnden är dessutom skyldig, enligt Skolverket, att ha ett ledningssystem för kvalitet och rapportering. Den årliga rapporteringen av nämndens kvalitetsarbete består av flera rapporter. Likt tidigare år gör vi noteringen att rapporteringarna är omfattande och ger en fyllig bild av utfall och statistik, men att det är mindre del av analyser, förslag på åtgärder och övergripande slutsatser som kan användas för att påverka styrningen och fatta framåtriktade beslut. Vi noterar dock att utveckling pågår med tex åtgärdsplansredogörelse efter halvårsredovisning av måluppfyllelse i uppdragsplan.

Nämnden har utsett två internkontrollrepresentanter som har träffats och påbörjat sitt uppdrag, och har blivit introducerade i kontorets och nämndens internkontrollplansarbete. En internkontrollplan fastställdes för 2019 på nämndens möte i januari, men det är gamla nämnden och dess internkontrollrepresentanter som tillsammans med kontoret utarbetat internkontrollplanen. Det finns en fastställd process/rutin för att ta fram riskanalys och internkontrollplan och två utredare på kontoret leder processen. Inom respektive enhet har medarbetarna haft workshops tillsammans med sin enhetschef för att diskutera och ta fram förslag till riskanalysen och en bruttolista. Dessa lyfts sedan upp till enhetens respektive kontorets ledningsgrupp som sammanställer, gör en värdering och prioritering av riskerna.

Tidigare års nämnd har haft diskussioner om bruttolistan. I år har antalet risker som tas med i internkontrollplanen minskats ned till 4 (fg år 11) med motivering att få mer reellt fokus på utvalda risker. Det finns identifierade risker med högsta riskvärde 16 som inte tagits med i årets internkontrollplan. De risker som inte kommer med i internkontrollplanen ska enligt riskanalysen kontoret arbeta med på t ex resultatdialoger och på APT-möten inom respektive enhet. Riskanalysen saknar tydlig koppling till risken att inte klara mål och utvecklingsområden. Valda metoder och kontrollåtgärder som anges i internkontrollplanen är mer av arten att vara upprättande av rutiner, beskrivningar mm. Det saknas angivelse av när och hur ofta kontroll ska ske. Vid intervjuer framgår olika grad av risktänkande och kännedom om interkontrollplan ute i organisationen och i vilken grad det finns med i vardagen och är en del av den dagliga styrningen. Det framgår också vid intervjuer att det görs andra internkontrollaktiviteter som

inte finns med i internkontrollplanen. Det saknas därmed en struktur för en enhetlig och tydligt samlad återkoppling av alla utförda kontrollaktiviteter som rapporteras till nämnd.

Uppföljningen av internkontrollplanen ska redovisas för nämnden två gånger per år. Återrapportering till nämnd avseende helårsuppföljning av intern styrning och kontroll avseende 2018 gjordes på nämndens februarimöte. Årets internkontrollplan har ännu ej följts upp men vid genomgång av föregående års uppföljning bedöms den vara relativt omfattande och den blandar iakttagelserna och brister med åtgärder. Det gör det svårt för nämndens ledamöter att fatta beslut om tydliga åtgärder med anledning av uppföljningen.

En av nämnden fastställd delegationsordning finns på plats och den uppdateras löpande vid behov. Till vissa befattningar finns upprättade befattningskontrakt och varje chef har ett chefsförordnande som tydligt anger vilket ansvar och befogenheter denne har. I intervjuer framkommer att ansvar och befogenheter upplevs tydligt.

Rekommendationer

Den tidigare nämnden rekommenderades 2018 att arbeta vidare med utveckling och analys av verksamheten för att uppnå ett än mer systematiskt kvalitetsarbete. De rekommenderades också öka internkontrollrepresentanternas/nämndens delaktighet i internkontrollarbetet samt att fatta beslut och vara aktiva med anledning av de uppföljningar nämnden presenteras avseende både uppdragsplan och internkontrollplan. Vi noterar att den nya nämnden och internkontrollrepresentanterna är mer aktiva men vill poängtera vikten av att fortsätta att vidareutveckla detta arbete under resterande del av året. Uppföljning kommer att ske i slutet av året hur arbetet fortskrider inför vår slutliga bedömning för året.

Det är viktigt att nämnden fortsätter arbetet att med att knyta samman sin styrning till en enhet och tydliggöra den röda tråden mellan de tre styrande dokumenten (budget, uppdragsplan och internkontrollplan). Uppdragsplan och budget kan även mer tydligt spegla varandra så att den politiska ambitionen och prioriteringen framgår tydligare. Nämnden bör också göra en översyn över rapporterade månatliga nyckeltal för att erhålla bättre anpassad information till nämndens nya mål och utvecklingsområden löpande.

Internkontrollplanen saknar processer och rutiner som identifieras som riskfyllda. Detta gör att nämndens styrning har brister. Det är väsentligt att nämnden får del av alla internkontrollaktiviteter som görs inom nämnden avseende identifierade väsentliga kontrollrisker och en samlad och tydlig återkoppling. Internkontrollplanen, kontrollaktiviteter och uppföljningen kan utvecklas till att bättre tydliggöra och stödja nämnden i sitt styrningsarbete. Det är också viktigt att internkontrollrepresentanterna bereds möjlighet att erhålla erforderlig utbildning för sitt uppdrag för att på ett bra sätt kunna bidra till tjänstemännens arbete.

Kommunrevisionen

2019-09-24

Vårt diarienummer
KR 2019/0010

Vår bedömning är att nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte är helt tillfredsställande.

Vår bedömning är att nämndens interna kontroll inte är helt tillräcklig.

Revisionen rekommenderar nämnden att:

- Fortsätta arbetet med utveckling och analys av verksamheten
- På ett tydligare sätt aktivt agera, dokumentera och vidta åtgärder utifrån de uppföljningar av verksamheten, uppdragsplan och internkontrollplan som nämnden erhåller
- Bli mer aktiv i arbetet med att påverka riskanalys, val av internkontrollaktiviteter samt uppföljning för att få verktyg att bättre styra verksamheten